

Ang Aklat ni Daniel - Bilang Apatnapu't Walo

Pagbubunyag ng Propesiya: Ang Kahalagahan ng Pangitain ni Habakuk, ng Dalawang Tapyas, at ng Hiwaga ng "Daily" sa Interpretasyong Biblikal

Jeff Pippenger

2024-01-12

Ang paglago ng kaalaman na kinakatawan ng pangitain sa Ilog Ulai ang siyang sa dakong huli ay isinulat sa dalawang tapyas ni Habakuk.

Nakasalikop sa mga propesiyang inakala nilang tumutukoy sa panahon ng Ikalawang Pagparito ang mga tagubiling sadyang inangkop sa kanilang kalagayan ng kawalang-katiyakan at pagkabalisa sa paghihintay, at hinihimok sila na maghintay nang may pagtitiyaga sa pananampalataya na ang ngayo'y madilim sa kanilang pagkaunawa ay sa takdang panahon ay mahahayag nang malinaw.

Ang isa sa mga hulang ito ay yaong nasa Habakkuk 2:1-4: “Ako’y tatayo sa aking bantayan, at ilalagay ko ang aking sarili sa moog, at magbabantay upang makita ko kung ano ang sasabihin Niya sa akin, at kung ano ang aking isasagot kapag ako’y sinaway. At sinagot ako ng Panginoon, at sinabi, Isulat mo ang pangitain, at gawin mong malinaw sa mga tapyas, upang tumakbo ang bumabasa nito. Sapagkat ang pangitain ay para pa sa takdang panahon, ngunit sa wakas ito’y magsasalita at hindi magsisinungaling; bagaman magluluwat, hintayin mo ito; sapagkat tunay na darating ito, hindi magluluwat. Masdan, ang kaluluwa niyang nagmamataas ay hindi matuwid sa loob niya; ngunit ang matuwid ay mabubuhay sa pamamagitan ng kanyang pananampalataya.”

Noon pang 1842, ang panutong ibinigay sa hulang ito na “isulat mo ang pangitain, at gawin itong malinaw sa mga tapyas, upang ang bumabasa nito’y tumakbo,” ay nag-udyok kay Charles Fitch na ihanda ang isang tsart na propetiko upang ilarawan ang mga pangitain ni Daniel at ng Apokalipsis. Ang paglalathala ng tsart na ito ay itinuring na katuparan ng utos na ibinigay ni Habakuk. Gayunman, wala noong nakapansin na sa gayunding hula ay inilahad din ang isang waring pagkaantala sa katuparan ng pangitain—isang panahon ng paghihintay. Matapos ang pagkabigo, ang kasulatang ito ay naging lubhang makabuluhan: “Ang pangitain ay ukol pa sa takdang panahon, ngunit sa wakas ito’y magsasalita, at hindi magsisinungaling; bagaman ito’y mag-antala, hintayin mo ito; sapagkat tunay na darating ito, hindi mag-aantala.... Ang matuwid ay mabubuhay sa pamamagitan ng kaniyang pananampalataya.” *The Great Controversy*, 391, 392.

Ang dalawang tapyas ni Habakuk ay, sa paraang propetiko, dalawang saksi. Ayon sa Banal na Kasulatan, ang dalawang saksi ay dapat ipagsama upang mapagtibay ang katotohanan.

Nguni’t kung hindi ka niya pakinggan, ay magsama ka pa ng isa o dalawa, upang sa bibig ng dalawa o tatlong saksi ay mapagtibay ang bawat salita. Mateo 18:16.

Kapag pinagpatong sa isa't isa ang dalawang tapyas ni Habakuk (ang mga tsart ng mga tagapagpasimuno noong 1843 at 1850), pinagtitibay nila ang mga katotohanang siyang mga hiyas ng panaginip ni Miller. Ang pagkakamali noong 1843, na inilarawan sa unang tapyas, kapag pinagpatong sa ikalawang tapyas, ay nagtatakda ng panahon ng pagluwat ng pangitain. Si Miller (ang simbolikong bantay ng kasaysayang iyon) ay nagtanong kung ano ang dapat niyang sabihin sa gitna ng pagtatalo tungkol sa kaniyang kasaysayan.

Ako'y tatayo sa aking bantayan, at magpapakatatag sa moog; magmamatiyag ako upang makita kung ano ang sasalitain niya sa akin, at kung ano ang aking isasagot kapag ako'y sinaway. Habakuk 2:1.

Iniutos ng Panginoon kay Miller na isulat ang pangitain, at sa kaniyang panaginip ay inilapag niya ang kahong naglalaman ng pangitain sa ibabaw ng isang mesa sa gitna ng kaniyang silid.

At sinagot ako ng Panginoon at sinabi, Isulat mo ang pangitain, at gawin mo itong malinaw sa mga tapyas, upang tumakbo ang bumabasa nito. Habakuk 2:2.

Kung gayo'y tinutukoy ng mga talahanayan ang panahon ng pag-antala at ang unang pagkabigo.

Sapagkat ang pangitain ay para pa sa isang takdang panahon, ngunit sa wakas ito'y magsasalita at hindi magsisinungaling: bagaman magluluwat ito, hintayin mo ito; sapagkat walang pagsalang darating ito, hindi ito magluluwat. Habakkuk 2:3.

Ang tatlong-hakbang na proseso ng pagsubok na bunga ng pagtaas ng kaalaman (mga hiyas ni Miller) ay pagkatapos ay kinakatawan.

Narito, ang kaluluwa niyang palalo ay hindi matuwid sa kaniya; ngunit ang matuwid ay mabubuhay sa pamamagitan ng kaniyang pananampalataya. Habakkuk 2:4.

Ang dalawang uri ng mga mananamba ay maihahayag sa pamamagitan ng proseso ng pagsubok sa Daniel kabanata labindalawa.

At sinabi niya, Humayo ka, Daniel: sapagkat ang mga salita ay nakapinid at tinatakan hanggang sa panahon ng kawakasan. Marami ang dadalisayin, paputiin, at susubukin; ngunit ang masasama ay gagawa ng kasamaan; at walang sinuman sa mga masasama ang makauunawa; ngunit ang marurunong ay makauunawa. Daniel 12:9, 10.

Ang mga pantas sa Aklat ni Daniel ay ang matatalinong dalaga sa Mateo dalawampu't lima, na inaring-ganap sa pamamagitan ng pananampalataya; at ang masasama ay ang mga mangmang na dalaga, na nagmalaki sa kapalaluan. Sa katapusan ng panaginip ni Miller, ang mga hiyas ay kumakatawan sa langis sa talinghaga ng sampung dalaga—na ang langis na iyon ang mensahe.

Nalalapastangan ang Diyos kapag hindi natin tinatanggap ang mga pahayag na ipinapadala Niya sa atin. Sa gayo'y tinatanggihan natin ang ginintuang langis na nais Niyang ibuhos sa ating mga kaluluwa, upang maibahagi sa mga nasa kadiliman. Kapag dumating ang panawagan, 'Narito, dumarating ang kasintahang-lalaki; magsilabas kayo upang salubungin Siya,' yaong hindi tumanggap ng banal na langis, na hindi pinahalagahan ang biyaya ni Cristo sa kanilang mga puso, ay matutuklasan, gaya ng mga mangmang na dalaga, na hindi sila handa

upang salubungin ang kanilang Panginoon. Wala sa kanilang sarili ang kapangyarihan upang magtamo ng langis, at ang kanilang mga buhay ay nauwi sa pagkawasak. Review and Herald, Hulyo 20, 1897.

Ang liwanag ng mga hiyas ni Miller sa mga huling araw ay magniningning nang sampung ulit na higit, at kapwa ang bilang na sampu at ang liwanag ay mga sagisag ng isang pagsubok. Sa mga huling araw, na kinakatawan sa wakas ng panaginip ni Miller, ang liwanag ng katotohanang ipinakakatawan sa mga tapyas ni Habakuk ay nagbubunga ng isang mensahe ng pagsubok, na sa talinghaga ng sampung dalaga ay inihaharap bilang ang mensahe ng Sigaw sa Hatinggabi. Ang prosesong iyon ng pagsubok ay isang pag-uulit ng proseso ng pagsubok ng kasaysayang Millerita, sapagkat ang talinghaga ng sampung dalaga ay inuulit hanggang sa mismong titik sa mga huling araw.

“Madalas na itinuturo sa akin ang talinghaga ng sampung dalaga, na lima sa kanila ay matatalino, at lima ay mga mangmang. Ang talinghagang ito ay natupad na at matutupad pa sa bawat titik, sapagkat mayroon itong natatanging paglalapat sa panahong ito; at, gaya ng mensahe ng ikatlong anghel, ay natupad na at patuloy na magiging kasalukuyang katotohanan hanggang sa katapusan ng panahon.” Review and Herald, Agosto 19, 1890.

Ang sampu ay sagisag ng isang pagsubok, at sa wakas ng sampung araw ay nakitang higit na maaliwalas ang anyo at mas mataba sina Daniel at ang tatlong lalaking mararangal kaysa sa mga kumakain ng pagkain ng Babilonia. Ang mga palalo na inilarawan sa Habakuk, na namuhay sa pangangahas at hindi sa pananampalataya, ay nagkaroon ng likas na katangian ng Babilonia. Sa kasaysayang Millerita sila ay naging mga anak na babae ng Babilonia, at sa Habakuk, ang mga propetikong katangian ng papado ang ginagamit upang kilalanin ang likas na katangian ng mga pumiling hindi mamuhay sa pananampalataya.

Masdan, ang kaniyang kaluluwa na nagmamataas ay hindi matuwid sa loob niya; ngunit ang matuwid ay mabubuhay sa pamamagitan ng kaniyang pananampalataya. Oo, sapagkat siya'y nagkakasala dahil sa alak, siya'y isang palalong tao, hindi nananatili sa kaniyang tahanan, na pinalalaki ang kaniyang nasa gaya ng impiyerno, at gaya ng kamatayan, at hindi kailanman nasisiyahan, kundi tinitipon sa kaniya ang lahat ng mga bansa, at ibinubunton sa kaniya ang lahat ng mga bayan: Hindi ba't lahat ng mga ito ay magbabangon ng isang talinghaga laban sa kaniya, at isang mapanuyang kawikaan laban sa kaniya, at magsasabi, Sa aba niya na nagpaparami ng hindi kaniya! hanggang kailan? at sa kaniya na nagpapasan sa kaniyang sarili ng makapal na luwad! Hindi ba biglang magsisibangon yaong mga mangangagat sa iyo, at magigising yaong mga magpapahirap sa iyo, at ikaw ay magiging samsam sa kanila? Sapagkat sinamsam mo ang maraming bansa, lahat ng nalabi sa mga tao ay sasamsam sa iyo; dahil sa dugo ng mga tao, at dahil sa karahasan ng lupain, ng lungsod, at ng lahat ng nananahan doon. Habakuk 2:4-8.

Ang proseso ng pagsubok na ipinataw sa mga dalaga sa Mateo 25 ay nagbubunga ng isang uri ng mga mananamba, na nahubog sa katangian ng hari ng hilaga (ang Papasiya), na siya rin ang kapangyarihang “nagsamsam sa maraming bansa.” Ang kapangyarihan ng Papasiya ang siyang biglang kakagatin, gaya ng kinain ng mga aso si Jezebel.

Ganito ang sabi ng Panginoon, Narito, may isang bayan na dumarating mula sa hilagang lupain, at isang dakilang bansa ay ibabangon mula sa mga hangganan ng lupa. Sila'y magtatangan ng pana at sibat; mababangis sila at walang awa; ang kanilang tinig ay umuugong na gaya ng dagat; at sila'y nakasakay sa mga kabayo, nakahanay na gaya ng mga lalaking handa sa digmaan laban sa iyo, O anak na babae ng Sion. Narinig namin ang balita niyon; nanghina ang aming mga kamay; dinaklot kami ng dalamhati, at kirot, gaya ng sa babaing nagdaramdam sa panganganak. Huwag kang lumabas sa parang, ni lumakad sa daan; sapagkat ang tabak ng kaaway at takot ay nasa bawat panig. O anak na babae ng aking bayan, magsuot ka ng kayong-sako, at magpagulong-gulong sa abo; gawin mong pagluluksa, na gaya sa kaisa-isang anak, isang lubhang mapait na panaghoy; sapagkat ang mandarambong ay biglang darating sa atin. Jeremias 6:22-26.

Ang dalawang uri ni Habakkuk ay yaong mga inaaring-ganap sa pamamagitan ng pananampalataya, at yaong mga kumain at uminom ng mga doktrina ng Babilonia. Yaong, sa panaginip ni Miller, ay nasa mga huling araw at kinakatawan bilang mga dalaga, ay alinman sa naglililang ng karakter ni Cristo, at sa gayon ay tinatanggap ang selyo ng Diyos, o naglililang ng karakter ng kapapahan at tinatanggap ang tatak ng hayop.

Dumating na ang panahon upang magningning ang tunay na liwanag sa gitna ng kadilimang moral. Naipahatid na sa sanlibutan ang mensahe ng ikatlong anghel, na nagbababala sa mga tao laban sa pagtanggap ng tanda ng hayop o ng kaniyang larawan sa kanilang mga noo o sa kanilang mga kamay. Ang pagtanggap sa tandang ito ay nangangahulugang sumang-ayon sa gayunding pasyang pinasya ng hayop, at itaguyod ang gayunding mga kaisipan, na tuwirang sumasalungat sa salita ng Diyos. Tungkol sa lahat ng tatanggap ng tandang ito, sinasabi ng Diyos, 'Ang gayon ay iinom ng alak ng poot ng Diyos, na ibinubuhos na walang halo sa kopa ng kaniyang galit; at siya'y pahihirapan sa apoy at asupre sa harapan ng mga banal na anghel, at sa harapan ng Kordero.' Review and Herald, Hulyo 13, 1897.

Ang mga birheng uminom ng alak ng Babilonya ay sa huli'y iinom ng alak ng poot ng Diyos. Sa Isaias, ang mga lasing na taga-Efraim ay inilalantad ang kanilang bulag na kalasingan sa pamamagitan ng pagbabaligtad ng mga bagay, at ang gawaing iyon ay marapat ituring na "putik ng magpapalayok."

Ang pagtukoy sa "the daily" bilang isang sagisag ni Cristo ay bumabaligtad sa katotohanan tungkol sa "the daily," sapagkat ang "the daily" ay isang satanikong simbolo. Ang pagtukoy ni Miller sa "the daily" bilang paganismo ay tuwirang kinakatawan sa mga talahanayan ni Habakuk. Ang pagkakatuklas ni Miller sa sipi sa aklat ng Tesalonica, na nagbigay-daan upang maunawaan niya na ang "inalis" ay ang paganismo, upang mahayag ang "tao ng kasalanan" na nakaluklok sa templo ng Diyos, ay ang pangunahing katotohanang matatagpuan sa Ikalawang Tesalonica, kabanata dalawa.

Nagpatuloy akong magbasa, at wala akong nasumpungang iba pang pagbanggit nito [the daily], kundi sa aklat ni Daniel. Pagkatapos, [sa tulong ng isang konsordansiya] kinuha ko ang mga salitang kaugnay nito, 'alisin;' 'aalisin niya ang the daily;' 'mula sa panahon na ang the daily ay aalisin,' atbp. Nagpatuloy akong magbasa, at inakala kong wala na akong

matatagpuang liwanag sa talata; sa wakas ay naparoon ako sa 2 Tesalonica 2:7, 8. ‘Sapagkat ang hiwaga ng kasamaan ay gumagawa na; tanging siya na ngayo’y pumipigil ang patuloy na pipigil, hanggang sa siya’y maalis sa daan; at kung magkagayo’y mahahayag ang tampalasan,’ atbp. At nang dumating ako sa talatang iyon, O, gaano kaliwanag at maluwalhati ang paglitaw ng katotohanan! Naroon iyon! Iyan ang [the daily]! Ngayon, ano ang ibig sabihin ni Pablo sa ‘siya na ngayo’y pumipigil,’ o humahadlang? Sa ‘tao ng kasalanan,’ at sa ‘tampalasan,’ ang tinutukoy ay ang Papismo. Kung gayon, ano ang humahadlang upang mahayag ang Papismo? Walang iba kundi ang paganismo; kung gayon, ang ‘the daily’ ay dapat mangahulugan ng paganismo.’-William Miller, Second Advent Manual, pahina 66. Advent Review and Sabbath Herald, January 6, 1853.

Ang kahulugan ng “the daily” sa Mga Taga-Tesalonica, na natuklasan ni Miller, ay ang pangunahing katotohanan ng pasahe. Kapag kinikilala ni Pablo ang mga hindi umiibig sa katotohanan, at dahil dito ay tatanggap ng makapangyarihang pagkalinlang, tiyak na tinutukoy niya ang pagkamuhi sa katotohanan sa pangkalahatang diwa, ngunit ang katotohanang tuwirang tinutukoy sa pasahe ay ang katotohanang ang “the daily” ay kumakatawan sa Paganong Roma.

Ang ilaw ng katawan ay ang mata; kaya’t kung ang iyong mata ay malinaw, ang iyong buong katawan ay mapupuno ng liwanag. Ngunit kung ang iyong mata ay masama, ang iyong buong katawan ay mapupuno ng kadiliman. Kaya’t kung ang ilaw na nasa iyo ay kadiliman, gaano kalaki ang kadilimang yaon! Walang sinumang makapaglilingkod sa dalawang panginoon; sapagkat pupootan niya ang isa at iibigin ang ikalawa; o kaya’y makikiling siya sa isa at hahamakin ang ikalawa. Hindi kayo makapaglilingkod sa Diyos at sa Mammon. Mateo 6:22-24.

Mayroon lamang pag-ibig sa katotohanan, o pagkamuhi sa katotohanan. Walang gitnang daan. Ang makapangyarihang panlilinlang na dumarating sa mga hangal na dalaga ng Mateo 25 ay nakabatay sa kanilang pagtanggap sa liwanag ng mga hiyas ni Miller na kumakatawan sa huling pagsubok. Ang huling pagsubok ng sinaunang Israel ay ang kanilang ikasampung pagsubok, at ang mga hiyas ni Miller ay nagniningning nang sampung ulit na higit na maliwanag sa mga huling araw. Ang sagisag ng pagtanggap sa mga hiyas ni Miller ay ang “palagian,” na ibinaligtad ng mga manginginom ng alak sa Efraim sa ikatlong salinlahi ng Adbentismo. Ang “palagian” ay isang satanikong sagisag ng paganismo. Ipinasok ng mga manginginom ang isang huwad na hiyas, na dinala nila mula sa tumalikod na Protestantismo, na kinikilala ang “palagian” bilang isang sagisag ni Cristo.

Ang pag-unawa ni Miller sa kaniyang mga hiyas ay nalimitahan ng kasaysayang kinalakhan niya. Yamang lubos siyang naniwala na ang Ikalawang Pagparito ang susunod na pangyayaring propetiko, ang nakamamatay na sugat ng kapapahan noong 1798 ay maaari lamang kumatawan sa ikaapat at panghuling makalupang kaharian ng Daniel 2. Nalimitahan din si Miller sa kaniyang pag-unawa sa “araw-araw,” sapagkat ang kaniyang patotoo ay na sa pamamagitan ng pagbubunyag ay inakay siya tungo sa isang tiyak na pamamaraan ng pag-aaral, kung saan sinabi niyang ginamit niya ang kaniyang Bibliya, ang Cruden’s Concordance, at nagbasa ng ilang pahayagan. Ang kaniyang pasya na mag-aral sa gayong paraan ay simpleng pumasok lamang sa kaniyang isipan.

Sa loob ng labindalawang taon na ako'y isang deista, binasa ko ang lahat ng aklat ng kasaysayan na mahanap ko; ngunit ngayo'y minahal ko ang Biblia; nagtuturo ito tungkol kay Jesus! Subalit may malaki ring bahagi ng Biblia na hindi malinaw sa akin. Noong 1818 o 1819, samantalang nakikipag-usap ako sa isang kaibigang aking dinalaw, na nakakakilala sa akin at nakarinig sa aking pananalita noong ako'y isang deista, nagtanong siya, sa tila makahulugang paraan, "Ano ang palagay mo sa talatang ito, at yaon?" tumutukoy sa mga dating talatang tinutulan ko noong ako'y deista. Nabatid ko ang kaniyang layon at sumagot: "Kung bibigyan mo ako ng panahon, sasabihin ko sa iyo ang kahulugan ng mga iyon." "Gaano katagal na panahon ang kailangan mo?" "Hindi ko alam, ngunit sasabihin ko sa iyo," tugon ko, sapagkat hindi ko mapaniwalaang nagbigay ang Diyos ng isang kapahayagang hindi maaaring maunawaan. Kaya ipinasiya kong pag-aralan ang aking Biblia, na naniniwalang matutuklasan ko kung ano ang ibig ipakahulugan ng Espiritu Santo. Ngunit pagkabuo ko pa lamang ng pasiyang ito, pumasok sa isip ko: "Kung sakaling makatagpo ka ng isang talata na hindi mo maunawaan, ano ang iyong gagawin?" Sumagi noon sa isip ko ang ganitong paraan ng pag-aaral ng Biblia: kukunin ko ang mga salita ng gayong mga talata, susundan ko ang mga iyon sa buong Biblia, at sa gayo'y matutuklasan ko ang kanilang kahulugan. Mayroon akong Cruden's Concordance, na inaakala kong ang pinakamahusay sa sanlibutan; kaya kinuha ko iyon at ang aking Biblia, umupo ako sa aking hapag-sulatan, at wala na akong binasa kundi ang mga ito, maliban sa kaunting pagbabasa ng mga pahayagan, sapagkat nagpasya akong malaman kung ano ang ibig sabihin ng aking Biblia. Apollos Hale, *The Second Advent Manual*, 65.

Ang mga hiyas ni Miller ay hindi lamang napagkilala sa pamamagitan ng kaniyang pamamaraan ng pag-aaral, kundi gayundin sa pamamagitan ng tuwirang paghahayag mula sa Diyos.

Sinugo ng Diyos ang Kanyang anghel upang antigin ang puso ng isang magsasakang hindi sumampalataya sa Bibliya, upang akayin siyang saliksikin ang mga propesiya. Paulit-ulit na dinalaw ng mga anghel ng Diyos ang hinirang na yaon, upang patnubayan ang kanyang pag-iisip at buksan sa kanyang pagkaunawa ang mga propesiyang kailanma'y naging madilim sa bayan ng Diyos. Ipinagkaloob sa kanya ang pasimula ng kadena ng katotohanan, at inakay siyang saliksikin ang kawing pagkatapos ng kawing, hanggang sa masdan niya ang Salita ng Diyos na may pagkamangha at paghanga. Nakita niya roon ang isang ganap na kadena ng katotohanan. Ang Salitang yaon na itinuring niyang walang inspirasyon ay ngayo'y nabuksan sa kanyang paningin sa kagandahan at kaluwalhatian nito. Nakita niya na ang isang bahagi ng Kasulatan ay nagpapaliwanag sa iba, at kapag ang isang talata ay nakapinid sa kanyang pagkaunawa, nasumpungan niya sa ibang bahagi ng Salita ang nagpapaliwanag nito. Kanyang iginalang ang banal na Salita ng Diyos nang may kagalakan at may pinakamalalim na paggalang at pagpitagan. *Early Writings*, 230.

Kapag ipinahayag ni Sister White na "Ipinadala ng Diyos ang Kaniyang anghel" kay Miller, ito'y nagpapakilala na si Gabriel ang anghel na ipinadala kay Miller, sapagkat ang "Kaniyang anghel" ay katawagang iniuukol kay Gabriel.

Ang mga salita ng anghel, 'Ako si Gabriel, na nakatayo sa harapan ng Diyos,' ay nagpapakita na siya'y may hawak na katungkulang lubhang marangal sa mga hukuman ng langit. Nang

siya’y dumating na may mensahe para kay Daniel, sinabi niya, ‘Walang sinumang magtataguyod na kasama ko sa mga bagay na ito, kundi si Miguel [Cristo], ang inyong Prinsipe.’ Daniel 10:21. Tungkol kay Gabriel ay nagsasalita ang Tagapagligtas sa Apocalipsis, na nagsasabing, ‘Ipinadala Niya ito at ipinahiwatig sa pamamagitan ng Kaniyang anghel sa Kaniyang lingkod na si Juan.’ Apocalipsis 1:1.” The Desire of Ages, 99.

Isinugo si Gabriel at ang iba pang mga anghel upang patnubayan ang isipan ni Miller at “buksan sa kaniyang pagkaunawa ang mga propesiyang laging naging madilim sa bayan ng Diyos.” Ang kaniyang mensahe ay hindi lamang nabuo sa pamamagitan ng kaniyang paraan ng pag-aaral, kundi sa pamamagitan din ng banal na pahayag. Ang mismong paraan na kaniyang ginamit sa pag-aaral ng Bibliya ay dumating sa kaniyang isipan. Kapag dinala ng Diyos ang katotohanan sa ating isipan, iyon ay banal na pahayag, kabaligtaran ng pagdating sa katotohanan sa pamamagitan ng proseso ng wastong pagpapaliwanag ng Bibliya. Kapwa ito ginawa ni Miller, ngunit kailangang maging bahagi ang banal na pahayag ng paraan kung paano naunawaan ni Miller ang paksa ng “the daily.”

Hindi sana natukoy ni Miller ang osilasyon ng panggramatikal na kasarian sa Aklat ni Daniel, kabanata walo, talatang siyam hanggang labindalawa, sapagkat ang tanging nasa kanya ay ang Bibliya at isang konkordansiya na salat sa anumang impormasyon hinggil sa mga wikang biblikal. Hindi sana niya nakita ang pagkakaiba sa pagitan ng "sur" at "rum" na kapwa isinasalin bilang "alisin." Hindi rin sana niya nakita ang pagkakaiba sa pagitan ng "miqdash" at "qodesh" na kapwa isinasalin bilang "santuwaryo."

Hindi sana niya nakita ang katotohanan tungkol sa salitang “tamid” na matatagpuan sa Bibliya nang isandaan at apat na beses. Ang katotohanang hindi sana niya nakita (na siya ring katotohanang nakita niya) ay ito: sa isandaan at apat na beses na paggamit ng salitang Hebreo na “tamid” sa Bibliya, tanging sa aklat ni Daniel lamang ginagamit ang “tamid” bilang pangngalan. Ang “tamid” ay ang salitang Hebreo na nangangahulugang “palagian,” at isinasalin bilang “the daily” sa aklat ni Daniel.

Tanging sa aklat ni Daniel ginagamit ang salita bilang pangngalan, at sa iba pang siyamnapu’t siyam na pagkakataon ito’y ginagamit bilang pang-abay. Dahil dito, nang naharap ang mga tagasalin ng King James Bible sa katotohanang ginamit ni Daniel ang salita ng limang ulit bilang pangngalan, samantalang ginamit naman ng lahat ng iba pang mga manunulat ng Bibliya ang salita ng siyamnapu’t siyam na ulit bilang pang-abay, napilitan sila, dahil sa bigat ng ebidensiya, na itama ang paggamit ni Daniel ng salita bilang pangngalan. Upang itama si Daniel, idinagdag nila ang salitang "sacrifice" sa Salita, at sa gayo’y ginawang pang-abay ang isang pangngalan. At pagkatapos, upang itama ang mga tagasalin, si Ellen White ay ininspirahang itala na siya, "ay nakakita, may kaugnayan sa 'Daily,' na ang salitang 'sacrifice' ay idinagdag ng karunungan ng tao, at hindi kabilang sa teksto; at na ibinigay ng Panginoon ang wastong pananaw nito sa mga nagbigay ng panawagan ng oras ng paghuhukom."

Si Miller, ayon sa kaniyang sariling patotoo, ay nagsikap na maunawaan ang “the daily,” na sa bandang huli ay kaniyang naunawaan sa Ikalawang Tesalonica. Ngunit, gayundin ayon sa kaniyang sariling patotoo, kapag naghahangad siyang maunawaan ang isang salita, kaniyang

isinaalang-alang ang bawat pagkakataon na ginamit ang salitang iyon, at ang salitang iyon ay ginamit pa sa siyamnapu't siyam na iba pang pagkakataon sa Bibliya. Gayunman, ang kaniyang patotoo hinggil sa "the daily" ay na wala niya itong nasumpungan saanman maliban sa aklat ni Daniel, nang kaniyang sinabi, "Nagpatuloy akong magbasa, at wala akong nasumpungang ibang pagkakataon na natatagpuan ito [the daily], kundi sa aklat ni Daniel." Si Miller ay pinatubayan tungo sa mga hiyas hindi lamang sa pamamagitan ng kaniyang pamamaraan ng pag-aaral, kundi pati ng banal na kapahayagang ipinagkaloob sa kaniya sa pamamagitan ng ministeryo ng mga anghel.

Ito ang dahilan kung bakit tama ngunit limitado ang kaniyang pagkaunawa sa "the daily." Hindi niya napagtanto na, sa limang pagkakataong binabanggit ang "the daily" sa aklat ni Daniel, isa sa tatlong pagkakataong sinasabing ang "the daily" ay "inalis" ay kumakatawan sa ibang kahulugan kaysa sa dalawa pang pagkakataon. Minsan, ang "the daily" ay kaugnay ng salitang Hebreo na "rum," at sa dalawa namang pagkakataon ay kaugnay ito ng salitang Hebreo na "sur." Kapwa isinasalin ang dalawang salitang ito bilang "alisin," ngunit sa Daniel, kabanata walo, talata labing-isa, ang "rum" ay nangangahulugang "itaas at dakilain," at sa kabanata labing-isa, talata tatlumpu't isa, at kabanata labindalawa, talata labing-isa, ang salitang "sur" ay nangangahulugang "alisin."

Ang mga teologong kumakain at umiinom ayon sa Babilonyang diyeta ay iginigiit na, maging kapag inaalis mo ang isang bagay o kapag itinataas mo ang isang bagay, kapwa yaon ay kumakatawan sa isang uri ng pag-aalis; kaya ang dalawang salita ay dapat unawaing nagtataglay ng iisang kahulugan. Iginigiit nila na sa tatlong ulit na ang "the daily" ay "taken away," palaging nangangahulugang pag-aalis iyon, at sa paggawa niyon ay ipinahihiwatig nilang naging pabaya si Daniel sa pagpili ng mga salita. Hindi nila ito tahasang sinasabi, ngunit sa pamamagitan ng implikasyon ay itinuturo nilang dapat sana'y ginamit ni Daniel ang salitang "sur" sa tatlong pagkakataon, sapagkat, ayon sa mga teologo, iisa lamang umano ang kaniyang naging pakahulugan sa bawat ulit na ang "the daily" ay "taken away."

Ginagawa rin nila ang gayon sa mga salitang "miqdash" at "qodesh" na kapwa isinasalin bilang "santuwaryo," sa mga talatang labing-isa hanggang labing-apat ng ikawalong kabanata. Sa bawat pagbanggit ng "santuwaryo" sa apat na talatang iyon, iginigiit nilang lahat yaon ay kumakatawan sa santuwaryo ng Diyos. Muli, sa pamamagitan ng implikasyon, dapat sana'y ginamit na lamang ni Daniel ang "qodesh" sa lahat ng tatlong pagbanggit, at hindi ginamit ang "miqdash" sa talatang labing-isa. Hindi kinilala ni Miller ang pagkakaiba sa pagitan ng mga salitang iyon, ngunit kinikilala ito ng mga makabagong teologo; at kapag kinikilala nila ito, iginigiit nilang walang dapat kilalaning anumang pagkakaiba. Gayunman, si Miller, na hindi kumilala sa mga pagkakaiba ng mga salita, ay dumating sa kabaligtarang pagkaunawa kaysa sa mga makabagong teologo.

Ang katotohanan ay na si Daniel ay isang lubhang maingat na manunulat, bihasa sa wikang Hebreo, at natuklasang sampung ulit na higit na marunong kaysa sa lahat ng iba pang mga pantas sa Babilonia, na sa sarili nilang karapatan ay lubhang matatalino sa kanilang lipunan. Kung may sinumang nakaalam ng wastong paggamit ng wikang Hebreo, at kung paano ito nararapat na maipahayag nang tama sa partikular na kasaysayang iyon, si Daniel iyon. Kung gumamit si Daniel

ng magkakaibang salita, iyon ay sapagkat ang mga iyon ay nilalayong magpahiwatig ng magkakaibang kahulugan, na sinadya niyang ihayag. Kapag kinilala ang natatanging paggamit ni Daniel ng mga salitang isinasalin bilang "sanctuary" o "take away", pinagtitibay niyon ang pagkaunawa ni Miller hinggil sa "the daily", na kinilala ni Miller sa mismong talata kung saan tinutukoy ni Pablo na ang mga napopoot sa katotohanan ay nakatakdang tumanggap ng makapangyarihang pagkalinlang.

Yaong mga napopoot sa katotohanan at sumasampalataya sa kasinungalingang nagdudulot ng matinding pagkalinlang ay kinakatawan din bilang mga lasing ng Efraim, na inilalarawan sa dalawang uri. Ang isang uri ay ang marurunong na pamunuan, at ang isa pa ay ang mga laikong hindi-aral na ang tanging pakikinggan ay ang itinuturo sa kanila ng marurunong. Sila ang mga nagkukubli sa ilalim ng mga kasinungalingan at nakikipagtipan sa kamatayan. Sila ang mga inilalarawan sa Habakuk dalawa, na ang kaluluwa ay nagmamataas, at sila ang mga mangmang na dalaga ng Mateo dalawampu't lima. Sila ang mga nagtatakwil sa mga saligang katotohanan ng panaginip ni Miller, na nagliliwanag nang sampung ulit na higit na maningning sa wakas (na kumakatawan sa ika-sampu at huling pagsubok para sa modernong Israel), gaya ng itinipikal ng ika-sampu at huling pagsubok para sa sinaunang Israel.

Ipagpapatuloy natin ang pag-aaral na ito sa susunod na artikulo.

At sinabi ng Panginoon kay Moises, Hanggang kailan ako gagalitin ng bayang ito? at hanggang kailan bago sila manampalataya sa akin, sa kabila ng lahat ng mga tanda na aking ipinakita sa gitna nila? Pupuksaing ko sila sa pamamagitan ng salot, at ipawawalang-mana ko sila, at gagawin kitang pinagmulan ng isang bansang higit na dakila at makapangyarihan kaysa sa kanila. At sinabi ni Moises sa Panginoon, Kung magkagayon, maririnig ito ng mga Ehipsiyo (sapagkat inilabas mo ang bayang ito sa iyong kapangyarihan mula sa gitna nila); At sasabihin nila ito sa mga naninirahan sa lupaing ito: sapagkat narinig nila na ikaw, Panginoon, ay nasa gitna ng bayang ito, na ikaw, Panginoon, ay nakikitang mukhaan, at na ang iyong ulap ay sumasaibabaw sa kanila, at na nauuna ka sa kanila, sa araw sa isang haliging ulap, at sa gabi sa isang haliging apoy. Ngayon, kung papatayin mo ang buong bayang ito na parang iisang tao, kung magkagayon, ang mga bansa na nakarinig ng iyong kabantugan ay magsasabi, Sapagkat hindi nakayang dalhin ng Panginoon ang bayang ito sa lupaing kaniyang isinumpa sa kanila, kaya't pinuksa niya sila sa ilang. At ngayon, ipinamanhik ko sa iyo, maging dakila nawa ang kapangyarihan ng aking Panginoon, ayon sa iyong sinalita, na nagsasabi, Ang Panginoon ay mapagpahinuhod at dakila sa kaawaan, nagpapatawad ng kasamaan at pagsalangsang, gayon ma'y hindi aariing walang sala ang may sala, na dinadalaw ang kasamaan ng mga ama sa mga anak hanggang sa ikatlo at ikaapat na salinlahi. Ipatawad mo, ipinamanhik ko, ang kasamaan ng bayang ito ayon sa kadakilaan ng iyong awa, at gaya ng iyong pagpapatawad sa bayang ito, mula sa Ehipto hanggang ngayon. At sinabi ng Panginoon, Pinatawad ko ayon sa iyong salita: Ngunit kung paanong ako'y nabubuhay, ang buong lupa ay mapupuno ng kaluwalhatian ng Panginoon. Sapagkat yaong lahat ng mga taong nakakita ng aking kaluwalhatian, at ng aking mga kababalaghan na aking ginawa sa Ehipto at sa ilang, at ako'y sinubok ngayon ng sampung ulit, at hindi nakinig sa aking tinig; Katotohanang hindi nila makikita ang lupaing aking isinumpa sa kanilang mga magulang, ni isa man sa mga nagpagalit sa akin ay makakakita

niyon: Ngunit ang aking lingkod na si Caleb, sapagkat ibang espiritu ang sumasa kaniya, at lubos niya akong sinunod, siya'y ipapasok ko sa lupaing pinaroonan niya; at aariin iyon ng kaniyang binhi. Mga Bilang 14:11-24.